

Henna Turtiainen 1204367

Isät – kokemuksia synnytyksestä

Kirjallisuuskatsaus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sairaanhoidaja

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

22.04.2016

Nimi Otsikko	Henna Turtiainen Isät – kokemuksia synnytyksestä
Sivumäärä Aika	23 sivua + 3 liitettä 22.04.2016
Tutkinto	Sairaanhoidtaja
Koulutusohjelma	Hoitotyön koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Sairaalan lapsen- ja nuoren hoitotyö
Ohjaaja(t)	Lehtori Marja Salmela
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa kirjallisuuskatsaus isien kokemuksista synnytyksestä. Tavoitteena on kuvata isien synnytyskokemuksia ja saada näyttöön perustuvaa tietoa yhteen ja näin lisätä tietoutta isien synnytyksen aikaisista tuntemuksista.</p> <p>Isien kokemuksia on tutkittu melko vähän ja nykypäivänä isät ovat otettu yhä enemmän huomioon raskausaikana, sekä synnytyksessä Suomessa. On kiinnostavaa kerätä tietoa isien kokemuksista synnytyksen aikana, kun yleinen mielikuva on, että isien huomiointi on vähäistä.</p> <p>Aineisto kerättiin tieteellisellä tiedonhaulla eri tietokannoista. Kirjallisuuskatsauksen sisältö on tuotettu viidestä (5) tutkimuksesta. Kirjallisuuskatsaus tehtiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin mukaan.</p> <p>Tämän kirjallisuuskatsauksen tulosten mukaan synnytyksessä mukana oleminen on isille erittäin suuri tunteiden kokemus. Isät kokevat synnytyksen aikana laajan tunteiden kirjon, niin positiivisia, että negatiivisiakin tunteita. Synnytyksessä mukana olo on isille myös itselleen miehenä ja isänä kasvamisen paikka. Isät kokevat isyyden kehittyvän ja muodostuvan konkreettisemmin, kun näkevät ja ymmärtävät oman lapsen syntymän. Tulosten mukaan isä synnytyksessä mukana luo yhteisen kokemuksen tunteen puolisolle ja tämä lujittaa ja syventää usein suhdetta. Yhteenkuuluvaisuuden tunne. Tulokset kertovat, että suuriosalla isistä tunsivat itsensä synnytyksessä avuttomaksi, koska eivät tieneet mitä olisivat voineet tehdä ja olla avuksi. Tämä tulos heijastui muihin tutkimuksiin isien kokemuksiin neuvolaseurannasta ja perhevalmennuksesta, jossa isät olivat selkeästi jätetty vähemmälle huomiolle. Tämä taas heijastuu synnytystapahtumaan, jossa isä tuntee itsensä avuttomaksi.</p> <p>Opinnäytetyössäni koottiin yhteen tutkittua tietoa isien kokemuksista synnytyksessä. Tutkimus on hyvin informatiivinen ja tulokset kysymyksiä herättäviä. Tästä on hyötyä neuvolatoiminnan, perhevalmennuksen kehittämiseen. Opiskelijoille ja alalla työskenteleville näkisin opinnäytetyöni tuovan kiinnostuksen heräämistä toiminnan kehittämiseen ja avaavan uusia ulottuvuuksia jatkotutkimuksille.</p>	
Avainsanat	Isyys, synnytyskokemus; kirjallisuuskatsaus

Author(s) Title	Henna Turtiainen Fathers birth experiences
Number of Pages Date	23 pages + 3 appendices 22 Apr 2016
Degree	Nursing and health care
Degree Programme	Bachelor of health care
Specialisation option	Nursing
Instructor(s)	Lecture Marja Salmela
<p>The purpose of this study was to produce a literature review fathers experiences of child-birth. The aim is to describe fathers birthexperiences and collect previous information together.</p> <p>The experiences of fathers has been investigated very little, but today we will observe fathers even more, when the mother is pregnant. It is interesting to assemble information about the birthexperiences of fathers, because many people think that fathers is ignored during childbirth. The material was collected with scientific information retrieval. The literature review is produced in five (5) studies.</p> <p>The results of this literature review were consistent with previous studies. Being involved in childbirth is very high emotion of experience for fathers. Fathers experience positive and negative emotions and being involved in childbirth growing fatherhood and masculinity. When father is involved in birth, brings it the feeling of togetherness. The results told that all fathers feel helpless, because they did not know what to do, how to help. The results told that we have to take fathers more into account of family coaching.</p> <p>My literature review will be useful in many places. It can be used in different health services, for example public health nurses in child health care center. It can be used also with nursing students. I hope that my thesis raises interest of this subject and put peoples thinking about that.</p>	
Keywords	Father, experience, fatherhood, childbirth

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	2
3	Teoreettinen viitekehys	3
3.1	isät, isyys	3
3.2	Perhevalmennus	4
3.3	Isien valmistautuminen synnytykseen	5
3.4	Isien mahdolliset tehtävät synnytyksessä	6
4	Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät	7
4.1	Aineiston keruu	7
4.2	Kirjallisuuskatsaus	8
4.3	Sisällönanalyysi	9
5	Opinnäytetyön tulokset	10
5.1	Tunteet	11
5.2	Henkilökunnan tuoma turva	12
5.3	Yhteinen kokemus	13
5.4	Isyys	14
6	Johtopäätökset ja pohdinta	15
6.1	luotettavuus ja eettisyys	16
6.2	Tulosten pohdinta ja johtopäätökset	17

Liitteet

Liite 1. Tutkimusartikkelit

Liite 2. Alkuperäisilmaukset

Liite 3. Kategorisointi

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö toteutetaan Metropolia ammattikorkeakoulun hankkeena, seksuaali- ja lisääntymisterveyden projektissa. Opinnäytetyöni aiheena ovat isien kokemukset synnytyksestä. Isyyttä on tutkittu hyvin vähän, paljon vähemmän kuin äitiyttä. Tutkimuksissa on keskitytty äitiyteen ja naiseuteen tai isää on vertailtu naiseen ja äitiin (Sinkkonen 2012: 63). Viime vuosina isyys on ollut yhä enenemissä määrin esillä ja noussut keskustelun ja kiinnostuksen aiheeksi (Aalto, Kolehmainen 2004: 9). Ensimmäiset kysymykset isyydestä muotoutuivat suomalaisessa tiedemaailmassa 1960-luvulta alkaen tutkimuksissa, joiden kohteena oli jokin muu kuin isyys, mutta isät liittyivät kyllä aiheisiin. Esimerkiksi vanhempien ajankäyttö, kotityön jakautuminen tai työn ja perheen yhteensovittaminen (Aalto, Kolehmainen 2004:11). Tässä opinnäytetyössä perehdyn isien kokemuksiin synnytyksestä synnytyksen jälkeen jo tutkitun tiedon avulla.

Päätös lapsen hankkimisesta ja synnytystapahtuma itsessään on koko perheen yhteinen asia. Isillä ovat saaneet olla mukana synnytyksissä 70-luvulta lähtien ja nykypäivänä on hyvin tyypillistä, että isät ovat mukana synnytyksissä. Synnytyksessä mukana voi olla isä sijasta tukihenkilönä myös ystävä, sukulainen tai erityiskoulutuksen saanut tukihenkilö, jota kutsutaan doulaksi. (Roininen, Asikainen 2008.) WHO:n mukaan säännöllisessä synnytyksessä kättilön työhön sisältyy synnyttäjän, tukihenkilön ja koko perheen tukeminen ennen syntymä, syntymähetkellä ja syntymän jälkeen (Paananen, Pietiläinen ym.. 2014: 217).

Suomessa syntyy hieman alle 60 000 lasta vuosittain. Synnytyskokemus muodostuu monista eri tekijöistä ja niiden yhteissummasta. Tekijöitä voivat olla esimerkiksi onko raskaus suunniteltu ja toivottu, synnytykseen asennoituminen, parisuhteen vuorovaikutus, synnyttäjän persoonallisuus ja synnyttäjän omat odotukset. Synnytyskokemukseen vaikuttaa myös puolison tai tukihenkilön läsnäolo, mukana oleva henkilökunta ja aikaisemmin omaksuttu tieto synnytys- ja perhevalmennuksesta. Syntymän hoidon tulee mahdollistaa äidin, lapsen ja perheen välinen harmoninen suhde, jossa perhe kokee synnytyksen yksilölliseksi, turvalliseksi ja mahdollisimman lempeäksi (Paananen, Pietiläinen 2015: 219-220).

Synnytykseen valmentautumisen perustan synnyttäjälle luovat neuvolakäynnit, synnytysvalmennuksessa saadut tiedot ja asenteen sekä aikaisemmat kokemukset (Paananen, Pietiläinen 2015:244). Synnytyksessä, jossa puoliso on mukana, vanhempien välinen parisuhde ja yhteys syventyy ja yhteenkuuluvuuden tunne lisääntyy. Kun isä näkee lapsen heti ensihetkestä, kasvaa isyyden tunne ja vastuuntunne lapsesta heti. Tämä tapahtuma voi vahvistaa suhteen muodostumista isän ja lapsen välille. Miehen isyyden tunne vahvistuu, hän saa lisää itseluottamusta, sekä osaa arvostaa puolisoaan eri tavalla. (Roininen, Asikainen 2008.) Viime vuosikymmeneltä lähtien on esiintynyt yhä suurempaa tarvetta syntymän hoidon toteuttamiseksi siten, että synnyttäjien yksilölliset tarpeet tulevat huomioiduksi (Paananen, Pietiläinen 2014: 217).

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata isien kokemuksia ja tuntemuksia synnytyksen jälkeen ja lapsivuodeaikana. Opinnäytetyö toteutetaan kirjallisuuskatsauksena.

2 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Tämä opinnäytetyö toteutetaan Metropolia ammattikorkeakoulun hankkeena, seksuaali- ja lisääntymisterveyden projektissa. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata isien kokemuksia ja tuntemuksia synnytyksen jälkeen kirjallisuuskatsauksen avulla. Tavoitteena on koota yhteen näyttöön perustuvaa tietoa isien kokemuksista ja tuntemuksista synnytyksen jälkeen. Opinnäytetyötä voidaan hyödyntää jatkossa uusiin tutkimuksiin ja opinnäytetöihin liittyen isien kokemuksiin synnytyksistä. Isejä otetaan koko ajan enemmän huomioon yhteiskunnassamme, joten uusia tutkimuksia ja selvityksiä isien tuntemuksista tullaan tekemään. Opinnäytetyöhöni on koottu tutkittua tietoa isien kokemuksista synnytyksestä, se voi olla hyödyksi alan opiskelijoille ja jo alalla työskenteleville.

Tutkimuskysymykset:

1. Millaisia kokemuksia synnytykset ovat olleet isille?
2. Minkälaisia tunteita isissä on herännyt synnytyksestä?

3 Teoreettinen viitekehys

3.1 isät, isyys

Arkipuheessa isällä viitataan useimmiten lapsen miespuoliseen vanhempaan ja isyydellä vanhemmuuteen. Nämä määritelmät eivät kuitenkaan auta hahmottamaan isänäolon ja isyyden moninaisuutta. Isien toiminnan, kokemusten ja puheiden taustalla vaikuttavat henkilökohtaiset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset ja kulttuuriset osatekijät. Isänä olemisen aika kattaa parhaimmillaan suuren osan miehen elämänsäkaaresta, minkä kulessa mies ei pysy samana, vaan muuttuu sekä sisäisten, että ulkoisten tekijöiden muuttuessa. (Eerola, Mykkänen 2014: 11-13.)

Isyyteen liittyy lakeja, kuten isyyslaki (700/1975), elatusturvalaki (671/1998) ja lastensuojelulaki (417/2007). Mesiäislehto-Soukka (2005) sanoo, että biologinen isyys tarkoittaa perinnöllisyyttä. Juridinen isyys tarkoittaa sitä, että isällä ja miehellä on erilaisia määrättyjä oikeuksia ja velvollisuuksia. Sosiaalinen isyys on isänä olemista lapsen mieltämänä isänä eli se voi olla mies, joka asuu samassa taloudessa lapsen kanssa ja vastaa osittain lapsen elatuksesta. Psykologinen isyys on kiintymystä ja sen ajatellaan olevan kokonaisvaltainen suhde lapseen. Puputti-Rantsi (2009: 7) mukaan Isyys ei ole eikä lie koskaan ollutkaan samanlaista ja yhdenmukaista. Isyyden tai isien niputtaminen yhteen ei ole ehkä järkevää tai edes tärkeää, sillä näin tehtäessä peitetaan isyyden moninaisuus.

Useimmat miehet haluavat isäksi, joskin heidän motiivinsa on moniselitteisempiä ja hämäämpiä, kuin naisilla, Isyys on luonteeltaan vähemmän biologista kuin äitiys, sillä hän ei voi koskaan kokea lapsen odotusta samalla tavalla kuin äiti (Sinkkonen 2012: 102). Eerola ja Mykkänen (2014) kertoo teoksessaan, että kehityspsykologi Michael E.Lambin mukaan isyyteen sitoutuminen muodostuu kolmesta tekijästä: 1) kiintymyksestä ja vuorovaikutuksesta, 2) saatavuudesta sekä 3) vastuullisuudesta. Mesiäislehto-Soukan (2005) tutkimuksessa kerrotaan, että lapsuuden kokemukset vaikuttavat myöhemmällä iällä isyyteen, isänä toimimiseen ja kasvatukseen.

3.2 Perhevalmennus

Perhevalmennuksessa vanhempia tuetaan vanhemmuuteen kasvamisessa. Heitä ohjataan kohtaamaan synnytys ja hoitamaan vastasyntynyttä. Pariskuntien osallistuminen perhevalmennukseen on ollut aktiivista: hyvin moni ensimmäistä lastaan odottava suomalainen nainen osallistuu valmennukseen. Miehistäkin jopa 75 prosenttia osallistuu yhdessä puolison kanssa (Paananen, Pietiläinen, Raussi-Lehto 2014: 208). Kortejärvi, Suominen (2001) mukaan isät ovat kokeneet muiden tutkimusten perusteella valmennukseen osallistumisen myönteisenä, tärkeänä perhettä yhdistävänä aisana, sekä myös kiinnostavana ja jännittävänä.

Lapsen saaminen tuo elämään paljon muutoksia, joista selviytyäkseen tulevat vanhemmat tarvitsevat paljon tiedollista, psyykkistä ja konkreettista tukea. Raskaus ja synnytys merkitsevät erilaisia asioita ja odotuksia naiselle ja miehelle, ja tästä syystä kummankaan, ei äidin, eikä isän tarpeita tulisi asettaa etusijalle, vaan molemmat ovat samanarvoisessa asemassa. (Paananen ym. 2014: 208-209.)

Perhevalmennuksen toteutus vaihtelee eri kuntien sisällä. Perhevalmennustapaamisten suositeltava määrä on neljä kertaa raskauden aikana sekä ainakin yksi raskauden jälkeen. Ensimmäinen tapaaminen on raskausviikolla 20-22. Toinen tapaaminen ajoittuu raskausviikoille 32 ja sen jälkeen. Kolmas tapaaminen on viikon kuluttua edellisestä ja neljän tapaaminen on tutustuminen synnytyssairaalaan. Viides tapaaminen on synnytyksen jälkeen. Perhevalmennukseen sisältyy synnytysvalmennus ja sen osana tutustumiskäynti synnytyssairaalaan. Synnytysvalmennuksessa tavoitteena on valmentaa vanhempia synnytykseen, jotta siitä muodostuisi mahdollisimman myönteinen kokemus molemmille osapuolille. (Paananen ym. 2014: 209-210.)

Tämän päivän isät osallistuvat oma-aloitteisesti lastensa elämään. Monessa tutkimuksessa on todennettu, että miehet osallistuvat aktiivisesti perheen arkeen ja lastenhoitoon. Isän osallistuminen synnytykseen ja perhevalmennuksiin on jo muodostunut kulttuuriseksi normiksi (Eerola, Mykkänen 2014:16). Perhevalmennusta on kritisoitu liiallisesta äitikeskeisyydestä ja isien epätasa-arvoisesta huomioimisesta. Isää on pidetty pelkästään äidin tukijana, eikä niinkään valmennukseen ja synnytykseen osallistujana, jolla on lapsen saamiseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita (Paananen ym. 2014:209). Isät kertoivat saaneensa valmennuksessa hyvät valmiudet auttaa puolisoaan synnytyksessä (Kortejärvi, Suominen 2001: 33). Miltei kaikki isät pitävät isyysvapaata, sekä hoita-

vat ja hoivaavat yhdessä puolison kanssa pienokaisiaan alusta lähtien. Aktiivista osallistumista ja perhevapaiden käyttöä isät perustelevat muun muassa sillä, että ”se tuntuu oikealta ja itsestään selvältä”. Muita perusteita on esimerkiksi, että isä haluaa auttaa puolisoa ja tutustua vauvaan ja se, että vanhemmuus nähdään puolisoiden yhteisenä asiana. (Eerola, Mykkänen 2014: 16.)

Metropolian hoitotyön opiskelijat Lampinen, Saikkonen, Sivonen (2010) suunnittelivat ja toteuttivat opinnäytetyönä isävalmennustilaisuuden. Tilaisuus sisälsi aktivoivaa luentoa, porinaryhmiä, sekä vierailijan miessakit ry:stä. Isävalmennustilaisuudessa käsiteltiin synnytystä, synnytyksen vaiheet, kivunlievitystä synnytyksessä, mahdollisista poikkeavista tilanteista synnytyksessä, isän roolista synnytyksessä, vauva-ajan selviytymiskeinoja, sekä esille otettiin asioita, joita isät halusivat käydä läpi ja puhua. He huomasivat valmennustilaisuutta pitäessään, että vertaistuki on iseille todella tärkeää. Tästä hyvänä esimerkkinä on puoli tuntia kestänyt yhteinen keskustelu, joka alkoi spontaanisti. Isävalmennustilaisuudessa vieraili myös vertaisisä, jonka puheenvuoro koettiin hyödylliseksi ja mielenkiintoiseksi. (Lampinen, Saikko, Sivonen 2010: 34.)

3.3 Isien valmistautuminen synnytykseen

Raskaus ja synnytys tarkoittaa äidille ja isälle eri asioita ja odotuksia, jonka vuoksi on muistettava, ettei kummankaan vanhemmuuteen liittyvien tarpeiden tulisi olla tärkeämpiä, kuin toisen (Paananen ym. 2014: 209). Nykyisin miehet osallistuvat entistä enemmän myös käynteihin äitiys- ja lastenneuvoloissa, sillä enää isien osallistuminen neuvolakäyntiin ei vaadi erillisiä perusteluja. Yhtenä isyyttä vahvistavana tukimuotona ovat olleet myös perhekeskushankkeet ja niissä toimivat isäryhmät. Niissä on rohkaistu isiä läheisempään suhteeseen lapsensa kanssa. Miesryhmissä isät voivat keskustella keskenään asioista, joista useat eivät ole tottuneet puhumaan julkisesti miesten kesken. Nykyään on tavallista, että isät osallistuvat synnytykseen ja jäävät muutaman viikon isyysvapaalle, mikä vielä 1960-luvulla oli kummallista. (Eerola, Mykkänen. 2014: 31.)

Synnytykseen valmistautuminen alkaa jo lapsen suunnittelusta. Synnytykseen valmistauduttaa, siitä puhutaan yhdessä. Kotia järjestellään lasta varten, kenties remontoidaan ja lapselle hankitaan tarvittavia tavaroita ja vaatteita. Tuleva isä on yhdessä äidin kanssa kiinnostunut lastenhoidosta ja vanhemmuudesta ja ottavat aiheista selvää eri

kanavista. Tämä aika ennen lapsen syntymää on parisuhteelle aikaa, joka lisää yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. (Leskio, Antikainen. 2008.)

Tärkeää on löytää perhevalmennukseen menetelmiä, joilla voidaan antaa mahdollisimman paljon sekä äidille, että isälle. On tärkeää, että esille tulisi eri näkökulmia aiheisiin ja opetus olisi mahdollisimman realistista tulevaa ajatellen. (Paananen ym. 2014: 209-210). Diakonia-ammattikorkeakoulussa tehdyn tutkimuksen, isien kokemuksista perhevalmennuksesta, mukaan isillä ei oikeastaan ollut odotuksia perhevalmennuksesta. TV, tuttavien ja sukulaisten kertomat olivat luoneet ennakkokäsitykset, joita isillä oli.

Isät halusivat selkeästi enemmän hyvää havaintomateriaalia ja rentoa keskustelua. Isät sanovat, että olisi helpoin ja mielenkiintoisin jutella samassa elämäntilanteessa olevien, ja toisten pienten vauvojen isien kanssa. He myös sanovat, että kysymysten esittäminen olisi helpompaa, jos olisi jotain käsillä tehtävää ja ohjaajien taitoja opetuksen voisi vielä kehittää eteenpäin. Isät pohtivat, että olisiko miespuolinen ohjaaja mahdollinen. (Palos 2001: 59.)

Mesiäislehto-Soukan (2005) tutkimuksessa on yhtenä osa-alueena keskitytty isien kokemuksiin synnytystä koskevan tiedon saamisesta perhevalmennuksessa ja tutustumiskäynnillä sairaalaan. Miehet ovat saaneet kuvailla omin sanoin, mihin eivät olleet valmennuksessa tyytyväisiä. Vastauksissa korostui, että valmennuksessa pitäisi opastaa, miten mies voi auttaa synnyttäjää, ja pystyä synnytyksen vaikeimpien vaiheiden läpiviemiseen.

Synnytyksessä, jossa isä on mukana, parisuhde lujittuu ja yhteenkuuluvuuden tunne lisääntyy. Kun isä saa nähdä lapsen syntymän, edistää se isä-lapsi -suhteen muodostumista, sekä arvostus puolisoa kohtaan muuttuu. Miehen isyys vahvistuu, hänen vastuuntunne kasvaa ja itseluottamus lisääntyy. (Roininen, Asikainen 2008.) Hyvä parisuhde tukee perheen voimavaroja (Paananen ym. 2014: 210).

3.4 Isien mahdolliset tehtävät synnytyksessä

Roininen, Asikainen (2008) verkkodokumentissa listataan isän mahdollisia tehtäviä synnytyksessä. Isä voi osoittaa konkreettista ja emotionaalista tukea. Isä voi esimerkiksi hieroa äidin selkää, auttaa synnyttävää äitiä suihkutuksessa ja wc käynneissä, pitää

kädestä, koskettaa, toimia hoitajan neuvosta voimien tarkkailijana ja soittaa tarvittaessa kelloa, antaa äidille syötävää ja juotavaa. Isä voi myös olla vaan seurana, jutella mukavia, antaa positiivista palautetta, puhua kannustavasti, olla läsnä. Synnytyksen jälkeen isälle on myös varattu tehtäviä, jotta pääsee heti toimimaan oman vauvan kanssa. Lapsen syntymän jälkeen isä voi kättilön ohjauksessa leikata napanuoran, kylvettää ja auttaa mittauksissa, sekä olla läsnä ja mukana vauvan ensi-imetyksessä.

Isän tärkein tehtävä synnytyksessä on olla henkisenä tukena, olla kannustava ja rohkaista synnyttävää äitiä. Läsnäolo on kaikista tärkeintä ja kaikenlainen helpotus synnyttävän äidin oloon on ehdottoman tärkeää ja auttaa eteenpäin synnytyksessä. Kortejärvi, Suominen (2001) tutkimuksessa sanotaan että isät kertoivat saaneensa synnytysvalmennuksesta hyvät valmiudet auttaa puolisoaan synnytyksessä. Tutkimustuloksissa korostui, että isät tarvitsevat juuri konkreettisia käytännön neuvoja auttamismahdollisuuksista, kuten äidin hyvinvoinnista huolehtimisesta. Tämä selviää myös muissa aikaisemmissa tutkimuksissa aiheesta.

Iseille on tehty monia verkkodokumentteja, sekä opaskirjoja aiheesta, kuinka olla synnytyksessä tukena ja apuna. Internetistä löytyy monilta sivuilta listauksia pahimmista virheistä, joita voit tehdä synnytyksessä, sekä muistilistoja, kuinka olla oikein synnytyksessä. Näihin on suhtauduttava hieman huumorilla ja skeptisesti, koska jokainen synnytys on omanlainen ja jokainen synnyttävä on erilainen persoona ja pitää eri asioista. Isiä ohjeistetaan esimerkiksi näin; Ei saa vähätellä synnyttävän äidin kipuja, eikä esittää reipasta. Vaikka puolison kivun näkeminen voi tuntua isästä pahalta, täytyy yrittää pysyä mahdollisimman rauhallisena, sillä negatiiviset tunteet tarttuvat äitiin. Isää kehoitetaan olemaan valmiudessa auttamaan koko ajan, koska tässä tilanteessa useasti teot merkitsevät enemmän, kuin sanat. Isiä voisi muistuttaa, että jos voi huonosti, saa synnytyssalista poistua ja tulla takaisin kun on oikea hetki. (Roininen, Asikainen 2008.)

4 Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät

4.1 Aineiston keruu

Tämän opinnäytetyön tietoperustaa, sekä kirjallisuuskatsaukseen käytettävää aineistoa hain tiedonhauilla eri tietokannoista, kuten Cinahl, Medic, Theseus. Medicissä käytin hakusanoja isä AND synnytys, isä AND kokemukset, perhevalmennus, isävalmennus, isäksi AND tuleminen, synnytyskokemus, isä AND tuki. Cinahlissa tein hakuja sanoilla father AND delivery, father AND experience, father AND birth, fatherhood. Theseuksessa käytin hakusanoja isät synnytyksessä, isyysvalmennus, isien kokemukset, isät ja synnytys.

Kirjallisuuskatsauksen suunnitelmaan kuuluu määrittää kriteerit, joilla valikoidaan aineisto. Näillä kriteereillä pyritään siihen, että saadaan mahdollisimman luotettavia tutkimuksia. (Duodecim: Mäkelä ym. 1999.) Tein aineistohakuja lokakuussa 2015 loppuvuoteen saakka, kunnes tammikuussa 2016 aloin saada selkeän kuvan aineistoista. Tarkoitus oli rajata tulokset 2000-luvulla ilmestyneisiin, mutta tutkimustietoa aiheesta olikin hyvin niukasti, jolloin katsoin parhaaksi hyväksyä mukaan vanhempia teoksia. Valitsin ensin materiaalia otsikoiden perusteella. Tämän jälkeen luin tiivistelmiä ja joukosta karsiutui suuri osa pois. Materiaalit jaoittuivat selkeästi teoriapohjan lähteiksi ja kirjallisuuskatsauksen aineistoksi. Materiaalejani lukemalla löysin vielä muutaman lähteen lisää. Aineisto löytyy liitetaulukosta (Liite 1).

4.2 Kirjallisuuskatsaus

Tämä opinnäytetyö toteutetaan kirjallisuuskatsauksena. Aineisto analysoidaan laadullisen sisällönanalyysin mukaan tieteellisellä tiedonhaun avulla valituista viidestä (5) artikkeleista. Kirjallisuuskatsauksessa kootaan yhteen jo olemassa oleva tieto. Tämä tarkoittaa sitä, että tutkimusprosessi suunnitellaan ja esitellään kuten muissakin tieteellisissä töissä. Tutkimus täytyy pystyä toistamaan kuvauksen perusteella. Katsauksen laatiminen vaatii samanlaista täsmällisyyttä ja tarkkuutta kuin kaikki muutkin tutkimustyöt. (Duodecim: Mäkelä, Varonen, Teperi 1999.)

Kirjallisuuskatsausten käyttö hoitosuosittelujen, tieteellisen työn ja hoitopäätösten tukena lisääntyy nopeasti. Hoitosuosituksia voidaan tehdä hyvin laadutuista kirjallisuuskatsauksista. Kirjallisuuden analyysi on tärkeää, jotta voidaan tehdä enemmän näyttöön perustuvia hoitoratkaisuja ja laadukkaampaa terveydenhuoltoa. (Duodecim: Mäkelä ym. 1999.)

4.3 Sisällönanalyysi

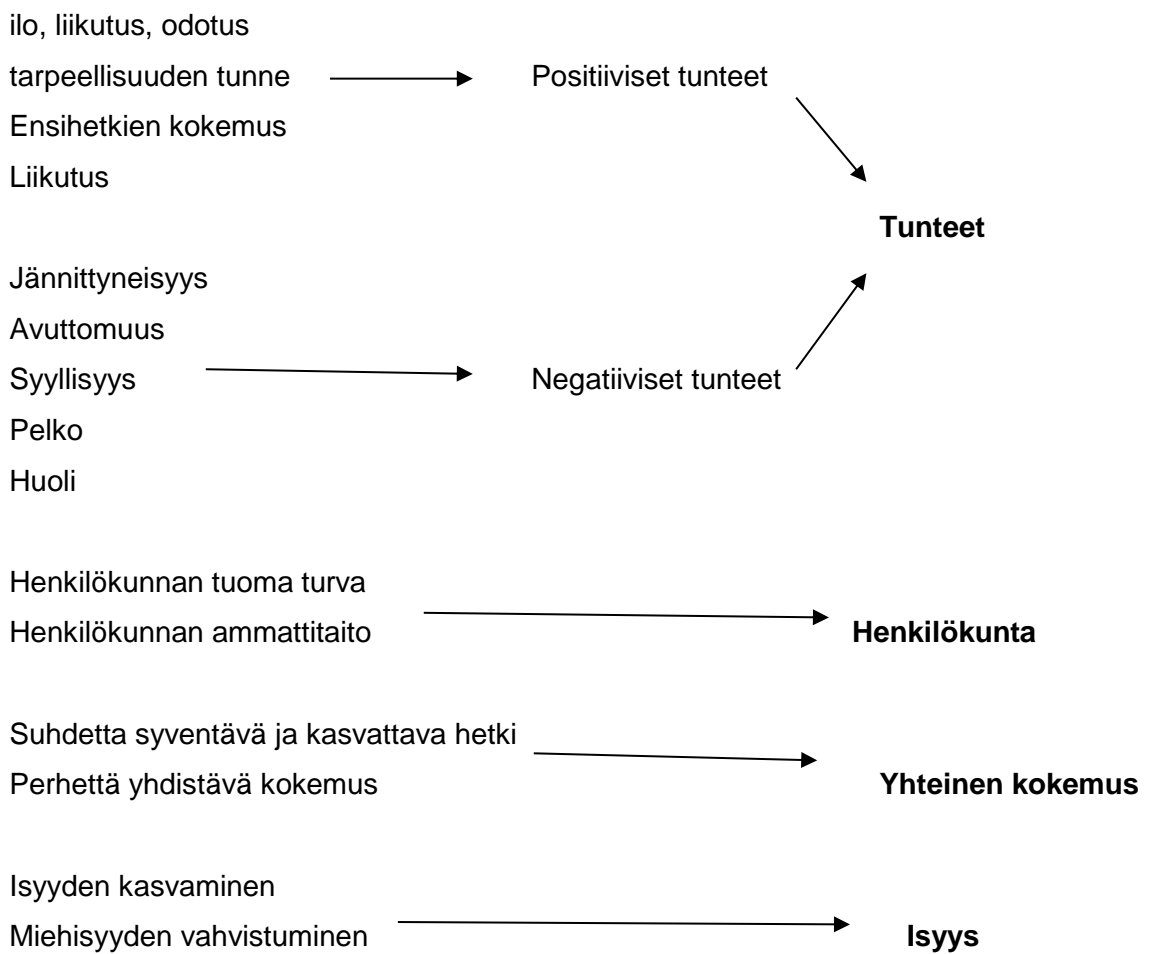
Sisällönanalyysissä aineistosta etsitään yhtäläisyyksiä ja eroja. Nämä tiedot tiivistetään. Sisällönanalyysissä tarkastellaan tekstimuotoisia aineistoja. Tutkittavat aineistot voivat olla esimerkiksi; kirjoja, päiväkirjoja, haastatteluita, puheita ja keskusteluita. Sisällönanalyysin avulla pyritään siihen, että tutkittavasta ilmiöstä saadaan mahdollisimman tiivistetty kuvaus, jonka voi yhdistää laajempaan aiheeseen ja edellisiin tutkimustuloksiin samasta aiheesta. Aineiston analysoinnissa pyritään tuomaan informaatiota, koska erinäisten tutkimusten tuloksia kootaan yhteen. (Tuomi, Sarajärvi 2009, 105.) Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä käsitteitä yhdistellään, jotta tutkimuskysymykseen saadaan vastaus (Tuomi, Sarajärvi 2009: 120).

Aineisto koostuu viidestä (5) artikkelista, jotka on esitetty taulukossa liitteenä (Liite 1). Aloitin merkitsemällä aineistostani alkuperäisilmauksia, jotka vastaavat tutkimuskysymyksiini. Jatkoin lukemalla ja syventymällä jokaiseen yksittäin ja pelkistin ilmaukset (Liite 2). Luokittelin asioita ja ilmaisuja yhteisiin ryhmiin, joista muotoutui alaluokat. Alaluokista muodostin sisällönanalyysin mukaan yläluokat, jotka käsittävät tutkimukseni tulokset (Liite 3).

Aineiston pelkistäminen tarkoittaa, että aineistosta etsitään tutkimustehtävän mukaisia kysymyksiä. Aineistosta täytyy löytyä vastaukset, eli pelkistykset ja ne merkitään ylös aineistosta suoraan. Pelkistämisen jälkeen pelkistykset laitetaan ryhmiin. Aineiston ryhmittelyssä katsotaan pelkistettyjen ilmaisujen eroavaisuuksia ja samanlaisuutta. Samaa tarkoittavat ilmaisut yhdistetään, niistä tulee yksi alaluokista, joka pitää nimetä sisältöä kuvaavaksi. Aineiston ryhmittelemisessä tekijä käyttää tulkintaa. Kolmannessa vaiheessa aineisto abstrahoidaan. Aineiston abstrahointivaiheessa yhdistetään samansisältöisiä luokkia, joista muodostuu yläluokat, eli tulokset. (Janhonen, Nikkonen 2003: 28-29.)

5 Opinnäytetyön tulokset

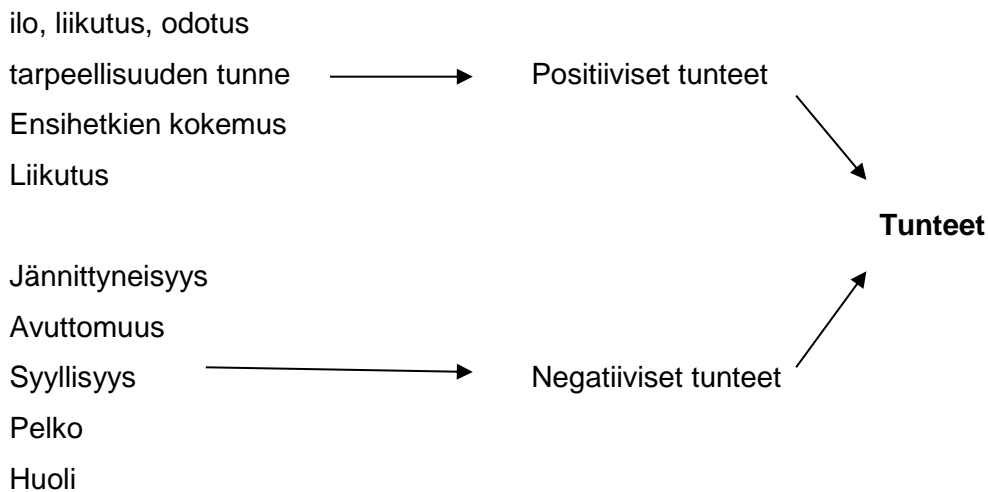
Tulokseksi sisällönanalyysin avulla sain neljä (4) yläluokkaa, joista muodostuu kirjallisuuskatsaukseni tulokset. Luokittelun taulukko on esitetty lopussa liitteenä (Liite 3). Ne ovat tunteet, henkilökunta, yhteinen kokemus ja isyyteen kasvu. Seuraavassa esittelen kirjallisuuskatsaukseni tulokset (kuva 1).

Kuva 1. Alakategoriat, yläkategoriat

5.1 Tunteet

Tutkimukseni yhdeksi yläkategoriaksi muodostuivat tunteet. Se sisältää positiiviset, sekä negatiiviset tunteet. Tunteiden alakategorioihin sisältyy ilo, liikutus, odotus, tarpeellisuuden tunne, ensihetkien kokemus, liikutus, jännittyneisyys, avuttomuus, syyllisyys, pelko, huoli. Olen esittänyt nämä alla olevassa kuvassa (kuva 2).

Kuva 2. Tunteet yläkategorian alaluokat.

Synnytyksessä mukana olleet isät kokivat synnytyksen aikana monia erilaisia positiivisia ja negatiivisia tunteita. Synnytystä voisi isien näkökulmasta kuvailla todella voimakkaaksi tunteiden hallitsemaksi kokemukseksi. Usein positiiviset ja negatiiviset koettiin yhdessä. Edellä mainitusta syystä olen yhdistänyt nämä vastakohtaiset tunteet samaan kategoriaan. Aineistoissani isät ovat kuvailleet tuntemuksia näin; ”Toisaalta pelotti, toisaalta oli onnesta sekaisin.” Sekä näin; ”Valtava tunteiden myllerrys. Mielihyvää, liikutusta, hellyyttä, helpotusta. Kaikkea mahdollista.”

Lähes kaikki isät tunsivat synnytyksen aikana paljon hyvää oloa aiheuttavia tunteita. Tunteita koettiin laidasta laitaan. Samanaikaisesti usein tunnettiin iloa ja kuvattiin tapahtumaa elämän kohokohtana, mutta samalla synnytyksessä mukana olo oli vaikeaa ja pelottavaa, koska huoli puolisoista ja lapsesta oli suuri. Tutkimuksissa tuli monesti esille myös negatiivisten tunteiden kohdalla isien tietämättömyys, miten synnytys etenee ja mitä seuraavaksi tapahtuu. Synnytyksessä mukanaolo oli useille isille tähänastisen elämän kohokohta, vaikka isä saattoi kokea synnytyksessä mukanaolon vaikeaksi.

Kaikissa tutkimuksissa isät kuvailivat synnytyksessä mukana olon unohtumattomana ja ainutkertaisena hetkenä, jopa elämän parhaana kokemuksena. Puolison synnytys koettiin ainutkertaisena, ikimuistoisena ja unohtumattomana. Isät odottivat synnytystä ja tulevaan synnytykseen valmistauduttiin. Tutkimuksissa mainittiin vielä parhaana kokemuksena lapsen ensinäkeminen ja kosketus. Tällöin suurin osa isistä koki liikituksen tunteita. Liikutus mainittiin kaikissa aineistoissani syntymän hetkellä. Tunteet tuntuivat jopa fyysisesti, eikä niitä voi eritellä, ovatko ne positiivisia vai negatiivisia tuntemuksia.

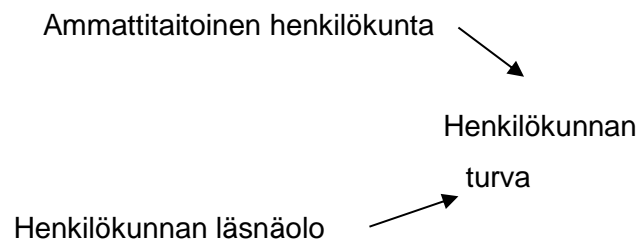
Negatiivisten tunteiden kategoriassa suurin kokemus oli avuttomuuden tunne. Isät sanoivat, että tunsivat itsensä avuttomaksi, koska ei tiennyt miten olisi voinut olla avuksi. Tilanteen sivustaseuraaminen tuntui isistä pahalta. Miehet halusivat tuntea itsensä tarpeelliseksi synnytyksessä ja auttaa puolisoa mahdollisimman paljon. Isät olisivat halunneet olla avuksi, jos olisivat pystyneet ja heitä olisi kenties neuvottu, mitä voisivat tehdä. Avuttomuuden tunne oli hyvin hallitseva, mutta silti tulokset kertovat isien kokevan itsensä tarpeelliseksi. He kokivat olevansa tarpeellisia äidin henkisenä tukijana ja kannustajana.

Paljon esille nousi jännitys ja pelko. Pelkoa tunnettiin puolison jaksamisesta ja terveydestä, sekä lapsen hyvinvoinnista. Suuri osa pelkäsi voimakkaasti puolison kivuliaisuutta. Eniten kuitenkin nousi esille pelko lapsen hyvinvoinnista ja terveydestä. Isät eivät puhuneet, että heillä olisi ollut omasta puolestaan pelkoja, vaan pelot kohdistuivat puolisoon ja tulevaan lapseen. Isät kokivat usein myös syyllisyyttä puolison kivuista, oli vaikea seurata puolisonsa synnytyskipuja. Tilanne koettiin vaikeana ja tähän yhdistyi avuttomuuden tunne, sillä isät eivät tienneet kuinka olisivat voineet auttaa puolisoa.

5.2 Henkilökunnan tuoma turva

Toinen yläkategoria on henkilökunnan tuoma turva. Sen alakategorioihin sisältyy henkilökunnan läsnäolo, sekä henkilökunnan ammattitaitoisuus. Alla olevassa kaaviossa olen esittänyt kategorisointini (kuva 3).

laitteet toivat turvaa
Henkilökunta koettiin ammattitaitoiseksi
Ammattitaitoisen henkilökunnan läsnäolo
Ammattitaitoisen henkilökunnan läsnäolo luo turvallisuutta
Henkilökunnan turva
Henkilökunnan läsnäolo ja olemus tuo turvaa

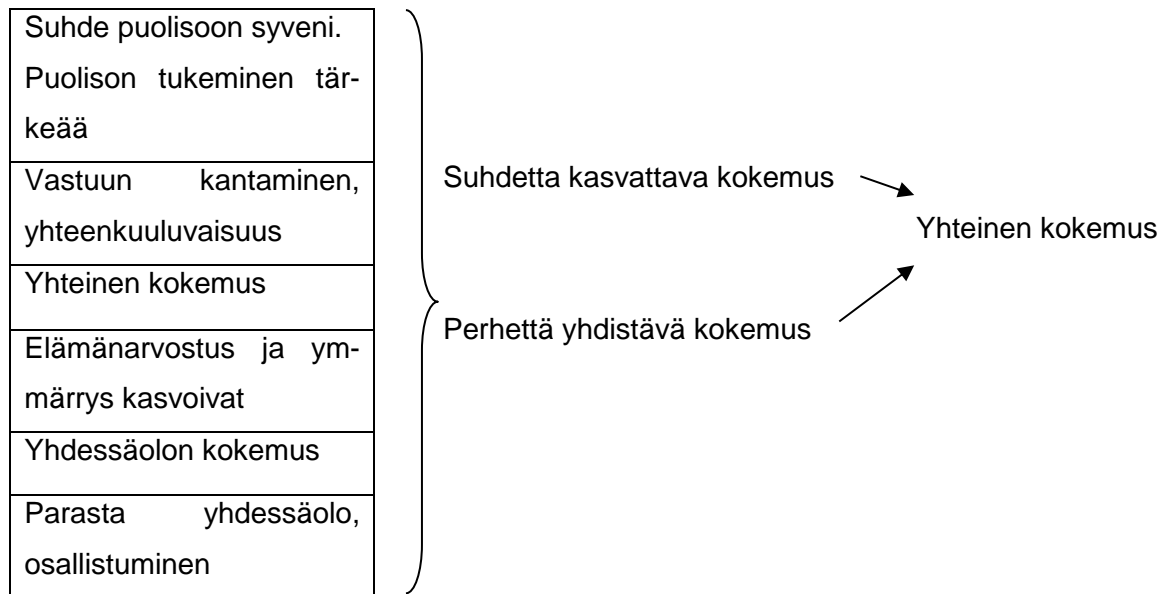

Kuva 3. Henkilökunnan tuoma turva yläluokan alakategoriat, sekä pelkistykset.

Henkilökunta vaikuttaa paljon isien synnytyskokemukseen, tuloksieni mukaan kuitenkin pääasiassa positiivisesti. Synnytyksessä mukana olleet isät tunsivat suurimmaksi osaksi henkilökunnan ja ympäristön turvallisuuden tunnetta lisäävänä tekijänä. Henkilökunta voi omalla toimimisellaan ja käytöksellään ja huomioon ottamisellaan vaikuttaa paljon isän synnytyskokemukseen. Isät olivat tyytyväisiä siihen saamaansa tietoon, jonka avulla he pystyivät ajan tasalla synnytyksen aikana. Isille on tärkeää, että henkilökunta pitää heidät ajan tasalla synnytyksen edetessä. Isät kokivat henkilökunnan ammattitaitoisena ja että ammattitaitoisen henkilökunnan lisäksi turvaa toivat hoitolaitteet. Kätilön läsnäolo ja neuvot lisäsivät eniten turvallisuuden tunnetta. Hoitohenkilökunnan rauhallinen käytös rauhoitti isiä, tämä lisäsi turvallisuuden tunnetta ja heijastui parempaan synnytyskokemukseen.

5.3 Yhteinen kokemus

Yhdeksi yläkategoriaksi muodostui yhteinen kokemus. Sen alakategoriat sisältävät suhdetta kasvattavan ja syventävän kokemuksen, sekä perhettä yhdistävän kokemuksen. Esittelen sen alla olevassa kaaviossa (kuva 4).

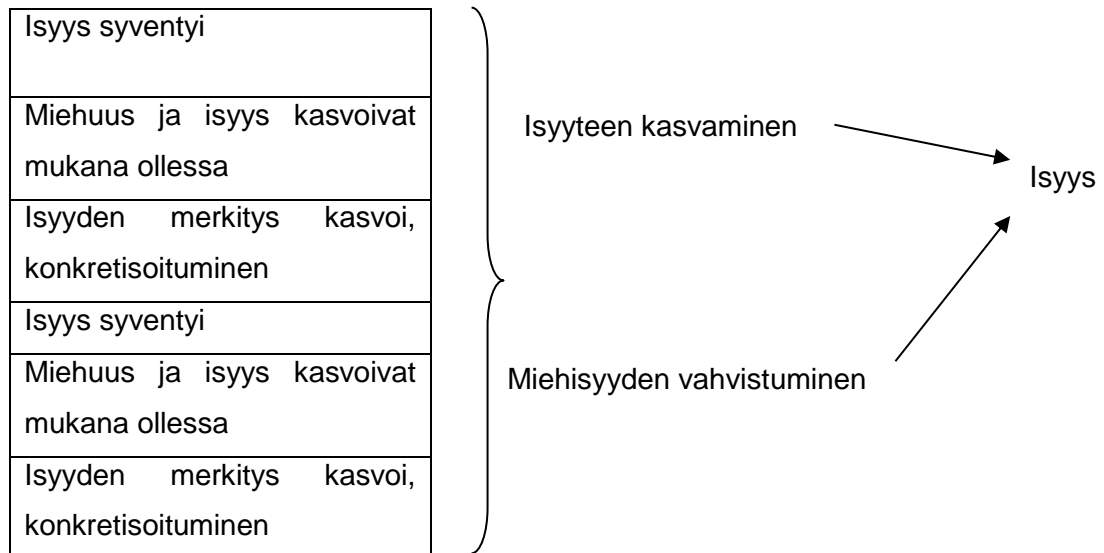
Kuva 4. Yhteinen kokemus yläkategorian alakategoriat ja pelkistykset.

Isät kokivat synnytyksen parhaina asioina yhdessäolon. Yhteinen kokemisen tunne oli tärkeää, perheen syntymisen tunne. Synnytyksen merkillisin hetki oli, lapsi nostettiin syntymän jälkeen äidin rinnalle ja isä näki oman lapsensa. Isät herkistyivät kyyneliin. Maailma täyttyi sillä hetkellä ainoastaan heidän kolmen ihmisen yhteydestä. Synnytys merkitsi isille yhteistä kokemusta, joka oli täysin ainutlaatuinen.

Synnytys merkitsi isille ainutlaatuista yhdessäolon kokemusta. Isät kuvailivat synnytyksessä mukana oloa perhettä yhdistävänä tekijänä. Yhdessä kokemisen tunne puolison kanssa oli monille isille parasta. Myös parisuhteen lujittumisesta mainittiin aineistossa. Uusi elämänvaihe alkaa lapsen syntymästä. Tätä vaihetta kuvattiin Vallimies-Patomäki (1998) tutkimuksessa jonkinlaisena ”kuherruskuukauden” alkuna. Tällä tarkoitettiin synnytyksen yhdessä kokemisen tuottamaa tunnetilaa, suhteen syventymistä.

5.4 Isyys

Yhdeksi yläkategoriaksi muodostui isyys. Se pitää sisällään kaksi alakategoriaa; Isyyteen kasvaminen, sekä miehisyyden vahvistuminen. Alla olevassa kaaviossa on esitelty kategorisointi (kuva 5).

Kuva 5. Isyys yläkategoriaan sisältyvät alaluokat ja pelkistykset.

Isien mielestä synnytyksessä mukana olo on isyyttä ja miehisyyttä kasvattava asia. Isät kertoivat synnytyksessä mukanaolon kasvattavan omia kokemuksia ja elämän arvoja. Isä pystyi heti lapsen synnyttyä luomaan konkreettisen suhteen lapseen. Isän synnytyksessä mukana olo on tärkeää isäksi kasvamisen kannalta. Mukanaolo synnytyksessä auttoi ymmärtämään syntymää ja arvostamaan elämää. Synnytyksessä mukana olo ei kasvattanut pelkästään isyyttä vaan tarkoitti myös kehittymistä miehenä. Isyyden ymmärtää paremmin, kun on nähnyt synnytystapahtuman ja saanut tuntea olevansa osa sitä.

6 Johtopäätökset ja pohdinta

6.1 Luotettavuus ja eettisyys

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuskysymykset liittyvät tutkijaan, aineiston laatuun, aineiston analyysiin ja tulosten esittämiseen. Aineistosta saatu tieto on riippuvaista siitä, miten tutkija on pystynyt tavoittamaan tutkittavan ilmiön. Luotettavuuskysymysten lisäksi sisällönanalyysin haasteena on, kuvata aineistoa niin, että tulokset ovat mahdollisimman luotettavat. Tulokset ja aineisto on oltava mahdollisimman todenmukaisesti yhtenevät ja tämä tulee osoittaa luotettavasti. (Janhonen, Nikkonen 2003:38.) Opinnäytetyö on tarkastettu Turnit -ohjelmassa. Analyysirunko on esitetty selkeästi ja liitteenä lopussa. On tietysti mahdollista, että joku toinen tulisi erilaisiin tuloksiin luokittelussa ja abstrahoinnissa.

Luotettavuutta vähentää se, että uudempia tutkimuksia aiheesta ei ole tehty kovin paljon ja aineisto on vanhempaa, mitä kriteerinä aluksi oli. Aluksi kriteerinä aineistohaussa oli löytää 2000 luvulla tehtyjä tutkimuksia. Jouduin luopumaan tästä kriteeristä ja ottaa mukaan myös vanhempia tutkimuksia, jonka ajattelen heikentävän laatua hieman. Aineistoni on vanhaa. Uudempia ei ole tarjolla, vaikka asia on pinnalla ja puhutaan perhekeskeisyydestä. Ajattelen kuitenkin, että aiemmin aiheesta tutkittua tietoa voi pitää myös relevanttina tietona, sillä isien synnytyskokemuksista tutkittu tieto ei vanhene nopeasti, ellei toimintatapoja muuteta.

Luotettavuutta vähentää myös se tekijä, että tutkimuksessani en ole eritellyt, ovatko isät ensikertaa isäksi tulevia vai jo ennestään isiä. Tutkimusta saisi luotettavammaksi myös sillä, että erottelisi isejä iän mukaan. Monissa tutkimuksissa tuli esille, että ikä ja koulutus vaikuttavat jossain määrin synnytyksessä koettuihin tuntemuksiin. Tässä kirjallisuuskatsauksessa ei ole eritelty ja ryhmitelty isejä.

Hyvä tieteellinen käytäntö tarkoittaa, että tutkija tekee tutkimustaan rehellisesti, huolellisesti ja tarkasti aikaisempia tutkimuksia kunnioittaen. Tutkimuksen eettisyydestä ja luotettavuutta lisää, kun tutkija tekee työtään hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. (Hyvä tieteellinen käytäntö –ohje, 2012-2014.) Kirjallisuuskatsaukseni materiaali koostuu tieteellisistä aineistoista. Ne olen valinnut systemaattista tiedonhakua apuna käyttäen, mahdollisimman hyvin vastaamaan tutkimuskysymyksiäni. Aineisto on analysoitu sisällönanalyysin ohjeiden mukaisesti ja jo tutkittu tieto on mahdollisimman tarkasti ryhmitelty, niin että sisältö pysyy alkuperäisenä.

Tutkimuksessa noudatetaan tiedeyhteisön tunnustamia toimintatapoja eli rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa ja esittämisessä sekä tutkimusten ja niiden tulosten arvioinnissa (Hyvä tieteellinen käytäntö – ohje 2012-2014). Kirjallisuuskatsauksessani olen vastannut rehellisesti tutkimuskysymyksiini ja kategorioinut tulokset selkeästi ja perustellusti. Esitän kategorisointiani kaavioissa työssäni, sekä lopussa liitteinä.

6.2 Tulosten pohdinta ja johtopäätökset

Synnytyksessä mukanaolo on isille erittäin voimakas tunnekokemus. Tunteet saatettiin kokea myös hyvin fyysisinä tuntemuksina. Suurimmaksi osaksi isien kokemat tunteet ovat hyvänolon tunteita, kuten onnellisuutta ja iloa. Negatiivisena tunteena suurimpina olivat avuttomuus ja pelko puolison ja lapsen hyvinvoinnista. Synnytystapahtumaa isät eivät pelänneet. Tutkimuksissa tuli esille, että isät halusivat osallistua synnytykseen ja näin kokivat isyyteen kasvamisen helpompana. Isät kokivat synnytyksen isyyttä kasvatavana ja edistävänä asiana. Synnytys koettiin myös perhettä yhdistävänä kokemuksena tai perheeksi tulemisen vahvistavana kokemuksena. Lapsen syntymähetki, kun lapsi nostettiin äidin rinnalle ja isä näki ensikertaa lapsen, oli liikuttavin hetki.

Tutkimuskysymykseni koski isien kokemuksia synnytyksestä. Kirjallisuuskatsauksessani olin kiinnostunut isien eri osa-alueisiin kohdistuvista kokemuksista synnytyksestä, sekä heidän tunnekokemuksistaan. Jaottelin isien kokemukset kategorioihin tunteet, henkilökunta, yhteinen kokemus ja isyys. Tunteet kategoria sisältää positiivisia, sekä negatiivisia tunteita. Iloa, pelkoa, onnellisuutta, huolta, avuttomuutta, liikutusta, jännitystä. Synnytystä voisi tutkimusten perusteella isien kohdalla kutsua erittäin voimakkaaksi tunnekokemukseksi. Henkilökunta kategoria sisältää kokemuksia henkilökunnan läsnäolosta. Tulosten perusteella henkilökunta koettiin turvallisuutta lisäävänä asiana ja isän synnytykokemukseen liittyi kirjallisuuskatsauksessa mukana olleiden tutkimusten perusteella kokemus henkilökunnasta. Liukkonen (1996) tutkimuksessa 99 % isistä koki henkilökunnan ammattitaitoiseksi. Tämä lisäsi turvallisuuden tunnetta ja heijastui parempaan synnytykokemukseen. Yhteinen kokemus kategoria käsittää molemmat puoliset, perheeksi kasvamista ja syvempää perheenä olemisen tunnetta. Isä koki synnytyksessä mukana olon perhettä yhdistävänä tekijänä, suhdetta syventävänä kokemuksena puolisoon. Isyys kategoria sisältää kokemuksia isien tunteista omaa itseään

kohtaan ja omaa isäksi kasvun kokemusta. Isät kokivat synnytyksessä mukana olon kasvattavan heidän miehuuttaan ja isäksi kasvaminen helpottui, kun sai olla näkemässä ja kokemassa synnytyksen ja lapsen ensihetket.

Isän synnytyskokemukseen pystyttäisiin vaikuttamaan. Tutkimukset kertovat, että isejä huomioidaan liian vähän neuvolassa ja perhevalmennuksessa. Suomessa olemme menneet isät huomioivampaan suuntaan koko ajan, mutta vielä olisi paljon kehitettävää. Ajatuksena on, että synnytys olisi yhteinen perheen tapahtuma. Näillä tutkimuksilla ja tuoreimmalla tiedolla voidaan huomioida isien tarpeita paremmin. Tuloksissa miehen pelot kohdistuivat puolison ja lapsen vointiin. Miehen pelkoihin voidaan vaikuttaa neuvojen ohella naisen kipuja lievittämällä, häntä tukemalla ja osallistumisestaan vahvistamalla (Vallimies-Patomäki 1998: 167).

Synnytysvalmennuksen hyödyistä isälle synnytykseen, ja isien kokemuksista synnytysvalmennuksesta on tehty tutkimuksia. Heimonen & Savolainen (2015) opinnäytetyössään isien kokemuksia äitien tukemisesta synnytyksessä tuloksista nousi esille, että synnytysvalmennus on isälle merkittävä tekijä, joka pystyy parantamaan synnytyskokemusta, eikä sitä näin ollen pitäisi poistaa neuvolatoiminnasta. Tähän samaan tulokseen ovat tulleet muutkin tutkimukset ja selvitykset. Isät hyötyvät perhevalmennuksesta. Perhevalmennuksesta isä voi saada hyvät valmiudet saada hyvä synnytyskokemus. Kehitysehdotuksia tutkimusten perusteella perhevalmennukseen on myös paljon tehty niin, että isien toiveita perhevalmennuksen suhteen kuunneltaisiin enenemissä määrin. Isät kaipaavat enemmän konkreettisia neuvoja. Huomiota tulisi kiinnittää siihen, kuinka isät kokevat osallisuuden ja kuinka sitä voisi tukea jatkossa (Klockars, Sjögren 2013).

Isät kokivat syntymän hetken jopa fyysisenä kokemuksena. Tunnetta kuvailtiin esimerkiksi sähköiskun kaltaisena tuntemuksena, joka kulki vartalon läpi (Mesiäislehto-Soukka 2005: 102). Ehkä jonkin verran sydämen tykytystä ja käsien vapinaa (Enberg, Rinta-Lusa 2002: 18). Jännitystä tuntee jokainen synnytyksessä mukana oleva isä jollain tavalla, koska kukaan ei voi ennustaa synnytystä, eikä voi tietää kuinka se etenee. Synnytys koettiin kuitenkin suurimmaksi osaksi erittäin myönteiseksi kokemukseksi, vain hyvin harva kielteisenä. Tämä tulos on samansuuntainen, kuin muissa samaa aihetta tutkineissa. Liukkonen (1996) tutkimuksessa 99% isistä koki henkilökunnan ammattitaitoiseksi. Tämä lisäsi turvallisuuden tunnetta ja heijastui parempaan synnytyskokemukseen.

Synnytyksessä mukana olleiden isien suurin negatiivinen tunne oli avuttomuus, josta mainittiin monessa eri kohdassa monta kertaa. Isät tunsivat olonsa avuttomaksi synnytyksessä, koska eivät tieneet mitä olisivat voineet tehdä. Toki synnytys on arvaamaton ja yllätyksellinen, mutta tutkimuksissa tuli esille, että isät kaipaisivat konkreettisia neuvoja, kuinka voivat auttaa synnytyksessä esimerkiksi synnytyskivuista kärsivää puolisoa. Tämä heijastuu perhevalmennukseen ja neuvolan toimintaan, josta isät voisivat saada hyvät ”eväät” synnytykseen mukaan ja näin lieventää avuttomuuden tunnetta.

Mesiäislehto-Soukan (2005) tutkimuksessa on yhtenä osa-alueena keskitytty isien kokemuksiin synnytystä koskevan tiedon saamisesta perhevalmennuksessa ja tutustumiskäynnillä sairaalaan. Miehet ovat saaneet kuvailla omin sanoin, mihin eivät olleet valmennuksessa tyytyväisiä. Vastauksissa nousi esille, että valmennuksessa pitäisi opastaa, millä tavoin isä voisi auttaa synnyttäjää, ja päästä synnytyksen vaikeimpien vaiheiden läpi. Vallimies-Patomäen tutkimuksessa korostui myös samanlainen mielipide isiltä, että perhevalmennuksen antama ennakkokäsitys ei vastannut heidän kokemustaan synnytyksestä.

Päätelen kuitenkin, että pääosin isien synnytyskokemukset ovat positiivisia ja enemmän täynnä hyviä kokemuksia. Uskallan myös väittää, että isien synnytyskokemuksista ei saadakaan koskaan pelkästään hyviä kokemuksia, sillä synnytys on aina erilainen ja uusi tilanne. On normaalia tuntea ristiriitaisia tunteita, pelkoa ja samalla hyvänolon tunteita. Oikeastaan pohdin, kuinka nämä tunteet voidaan edes jakaa positiivisiin ja negatiivisiin tunteisiin. Esimerkiksi jännittäminen ja pelkääminen toisen puolesta jossain määrin on täysin normaalia ja kuuluu ihmisen toimintaan ja auttaa ihmistä selviytymään. Vaikka jännittäminen tuntuu usein epämiellyttävältä, sillä on kuitenkin biologinen tarkoitus parantaa suoritusta. Tietylainen tunne pelkoa ja jännitystä on täysin normaalia. Syyllisyyden ja avuttomuuden tunnetta voi vähentää opettamalla, kuinka voi olla avuksi synnytyskivuista kärsivälle puolisolle.

Yhteenvetona voisin todeta, että isän synnytyskokemukseen vaikuttaa monia eri asioita ja synnytyskokemukset ovat isillä hyvin samansuuntaisia. Kirjallisuuskatsauksessani en ole eritellyt isejä eri kategorioihin, jonka vuoksi en pysty vertailemaan erilaisista taustoista tulleiden isien kokemuksia. Näin isit luokittelemalla saataisiin varmasti eroavaisuuksia isien kokemusten välille ja pystyttäisiin kategorisoimaan eri tavalla tuloksia. Tässä opinnäytetyössäni en myöskään huomionnut millaisista synnytyksistä oli kyse ja oliko synnytys mennyt sujuvasti, vai oliko ollut komplikaatioita. Tästä minun opinnäyte-

työstäni voisi jatkotutkimuksena erotella asioita ja keskittyä pienempiin asiayhteyksiin. Näin pysyisi vertailla kuinka erilaiset taustat ja erilaiset synnytykset vaikuttavat kokemuksiin.

Tutkimuksessani saadut tulokset ovat samansuuntaisia aikaisempien tutkimustulosten kanssa. Isän synnytyksessä mukana olo on tärkeää isäksi kasvamisen kannalta. Tämä sama asia toistuu myös kaikissa kirjallisuuskatsauksessa mukana olleissa tutkimuksissa. Isyyden pystyvä kokemaan paljon syvempänä tunteena, kun oli mukana synnytyksessä. Tutkittua tietoa isien kokemuksista synnytyksestä voisi käyttää neuvolan perhevalmennuksen kehittämisessä, oppilaitosten tai työpaikkojen erilaisissa hankkeissa. Tulokset ovat myös lisäämässä tietoutta aiheesta. Jatkotutkimuksia aiheesta isyys ja kokemukset isänä eri tilanteissa tullaan varmasti tekemään. Tulevaisuutta kasvattavia ja hyödyllisiä tutkimus- ja kehittämiskohteita aiheeseen liittyen on paljon. Mielestäni tulevaisuudessa voisi tutkia miten neuvolapalveluita, perhevalmennusta ja synnytysvalmennusta voisi kehittää niin, että ne tarjoaisivat myös isille mahdollisimman hyvät eväät synnytykseen ja isyyteen. Olisi hyvä myös, että tutkittua tietoa käytettäisiin hyväksi ja todella muutettaisiin tapoja ja kehitettäisiin toimintaa sen mukaan.

Isät kuvailivat synnytyskokemustaan muun muassa näin:

”Se oli maailman mahtavin kokemus!”

”Itseluottamukseni kasvoi ja pystyin olemaan synnytyksessä mukana ja turvana koko ajan.”

”Lapsen syntymähetki oli kaikkein liikuttavin ja mukavin asia.”

”Tärkeä yhteinen päätös on hankkia lapsi rakkaudesta. Synnytyksessä mukanaolo on siihen luonnollinen jatko.”

”Halua ottaa vastuuta perheestä ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta.”

”Minulle vahvistui käsitys perheestä. Meitä oli pienessä hetkessä 3 ihmistä.”

(Liukkonen 1996, Kaila-Behm 1997, Vallimies-Patomäki 1998, Mesiäislehto-Soukka 2005, Enberg ym. 2002.)

Lähteet

Eerola, P – Mykkänen, J. 2014. Isän kokemus. Gaudeamus.

Enberg, H – Rinta-Lusa, E. 2002. Isien kokemuksia synnytyksestä - Opinnäytetyö. Ammattikorkeakoulu Stadia.

Halonen, T. 2000. Vanhemmuus ensimmäisen lapsen synnyttyä äitien ja isien kuvaamana – Pro gradu tutkielma. Hoitotieteen laitos. Kuopion yliopisto.

Janhonen, S – Nikkonen, M. 2003. Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. WSOY.

Kaila-Behm, Arja – Vehviläinen-Julkunen, Katri 1997. Miehestä isäksi – katsaus hoitotieteelliseen tutkimukseen. Hoitotiede 9 (1). 12–21.

Kaila-Behm, A. 1997. Miehestä esikoisen isäksi – Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Kuopion yliopisto.

Lampinen, Suvi – Saikko, Heli – Sivonen Karolina 2010. Isä synnytyksessä toisena vanhempana. Synnytysvalmennus isille. Opinnäytetyö. Metropolia.

Liukkonen, A. 1996. Isän synnytykskokemus – Pro Gradu tutkielma. Hoitotieteen laitos. Kuopion yliopisto.

Mesiäislehto-Soukka, H. 2005. Perheellisäys isien kokemana - Fenomeloginen tutkimus. Hoitotieteen ja terveyshallinnon laitos. Oulun yliopisto.

Mykkänen, Johanna - Aalto Ilana 2010. Isyyden ihanteet, arki ja kokemukset. Raportti isyyden tutkimuksesta Suomessa. Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, verkkojulkaisu 34. Helsinki 2010

Tuomi, Jouni – Sarajärvi, Anneli 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Vallimies-Patomäki, M. 1998. Synnytys naisen ja miehen kokemana - väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Kuopion yliopisto.

Dufva, Emma – Koivisto, Tuula 2007. Pääkaupunkiseudun perhevalmennus vuonna 2015. Opinnäytetyö. Verkkodokumentti. <http://www.doria.fi/handle/10024/5651> Luettu 3.11.2015

Heimonen, S – Savolainen, R. 2015. Isä synnytyksessä – isien kokemuksia äitien tukemisesta synnytyksessä. Savonia, opinnäytetyö. Verkkojulkaisu. [https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/101735/Heimonen Saana Savolainen Reetta%20.pdf?sequence=1](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/101735/Heimonen_Saana_Savolainen_Reetta%20.pdf?sequence=1) Luettu 3.4.2016

Klockars, M – Sjögren, M. 2013. Kutsu isä neuvolaan. Kirjallisuuskatsaus isien kokemuksista neuvolassa: saatu ja kaivattu tuki. Opinnäytetyö. Verkkojulkaisu. [http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/56137/Klockars Maija Siogren Milla.pdf?sequence=1](http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/56137/Klockars_Maija_Siogren_Milla.pdf?sequence=1) Luettu 3.4.2016

Leskio, M – Antikainen, I. 2008. Kasvu isäksi alkaa hämmennyksen tunteesta. Verkkodokumentti. <http://demo.seco.tkk.fi/terveysuomi/item/nn:284> Luettu. 3.4.2016

Metropolia 2016. Verkkodokumentti. <http://www.metropolia.fi/> Luettu 4.11.2015

Miettinen, Anneli. Väestön tutkimuslaitos. väestöliitto nettisivu.
http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja-ja-linkkeja/tilastotietoa/syntyvyys/syntyneiden-maara/ Luettu 4.11.2015

Mäkelä, M – Varonen, H – Teperi, J. 1999. Systemoitu kirjallisuuskatsaus tiedon tiivistäjänä. Verkkojulkaisu.
http://duodecimlehti.fi/web/guest/arkisto?p_p_id=Article_WAR_DL6_Articleportlet&view_Tpe=viewArticle&tunnus=duo60413&dlehtihaku_view_article_WAR_dlehtihaku_p_auh Luettu 3.4.2016

Paananen, Ulla – Pietiläinen, Sirkka - Raussi-Lehto, Eija 2014. Kättilötyö. Helsinki: Edita. Verkkodokumentti. Luettu 31.10.2015. <https://www-ellibslibrary-com.ezproxy.metropolia.fi/book/978-951-37-5097-8>

Paavilainen, Riitta 2010. Hyvä syntymä – synnyttäjän jatkuvan tuen intervention kehittäminen ja arviointi. Hanke-esittely. Verkkodokumentti. Päivitetty 3.11.2010.
<<http://www.metropolia.fi/tutkimus-ja-kehitys/hankkeet/terveys-ja-hoitoala/hyva-syntyma/>>. Luettu 1.11.2015

Palos, Marjo 2001. Isien kokemuksia perhevalmennuksesta. Diakonia-ammattikorkeakoulu.
http://kirjastot.diak.fi/files/diak_lib/Helsinki2001/PalosMarjo2001.pdf Luettu 20.1.2016

Peitsalo, Peter – Saneri, Ilmo – Tikka, Timo 2008: Perhevalmennuksen isäryhmä. Verkkodokumentti.
<http://www.miessakit.fi/easydata/customers/miessakit/files/Liitetiedostot/Perhevalmennuksen_isaryhma.pdf>. Luettu 3.11.2015

Puputti-Rantsi, Arja 2009. Isien tuen- ja tiedontarpeet isyydestä, odotusajasta ja synnytyksestä - perhevalmennus isyyteen kasvun tukena. Pro Gradu -tutkielma. Turku: Turun yliopiston hoitotieteen laitos. Verkkodokumentti. Luettu 26.10.2015
<<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/59889/gradu2009puputti-rantsi.pdf?sequence=1>>.

Roininen, Katri – Asikainen, Heini 2008. Synnytykseen osallistuminen - isä tai tukihenkilö sairaalassa. Terve Suomi. Verkkodokumentti.
<<http://demo.seco.tkk.fi/terveysuomi/item/nn:227>> Luettu 26.10.2015

Suomen mielenterveysseura. Jos pelottaa ja jännittää.
<http://www.mielenterveysseura.fi/fi/mielenterveys/vaikeat%C3%A4m%C3%A4ntilanteet/nuorten-kriisit/jos-pelottaa-ja-j%C3%A4nnitt%C3%A4> Luettu 3.4.2016

Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2012-2014. Hyvä tieteellinen käytäntö. Verkkodokumentti. <http://www.tenk.fi/fi/htk-ohje/hyva-tieteellinen-kaytanta> Luettu 22.3.2016

THL 2011. Perinataalitalasto – synnyttäjät, synnytykset ja vastasyntyneet 2010. Tilastoraportti 27/2011. Suomen virallinen tilasto, Terveys 2011. Verkkodokumentti. Päivitetty 20.1.2012.
<<http://www.stakes.fi/FI/Tilastot/Aiheittain/Lisaantyminen/synnyttajat/index.htm>>. Luettu 31.10.2015

Valtion säädöstietopankki 2010: Isyyslaki 5.9.1975/700. Verkkodokumentti.
<<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1975/19750700>> . Luettu 1.11.2015

Tutkimusartikkelit

	Artikkeli	Tarkoitus	Tutkimuksen toteutus
1	Vallimies-Patomäki, M. 1998. Synnytys naisen ja miehen kokemana - väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Kuopion yliopisto.	Naisten ja miesten kokemuksia ja odotuksia synnytyksestä.	Määrällinen tutkimus, kyselylomakkeella. 595 naista, sekä 316 miestä.
2	Kaila-Behm, A. 1997. Miehestä esikoisen isäksi – Väitöskirja. Hoitotieteen laitos. Kuopion yliopisto.	Isien ja kokemuksia ensikertaa isäksi tulemisesta.	Haastattelututkimus. Haastateltiin 24 isää ja 29 terveydenhoitajaa.
3	Mesiäislehto-Soukka, H. 2005. Perheenisäys isien kokemana - Fenomenologinen tutkimus. Hoitotieteen ja terveyshallinnon laitos. Oulun yliopisto.	Isien kokemuksia perheenisäyksen jälkeen.	Haastattelututkimus. Haastateltu 30 isää 3kk kuluttua synnytyksestä ja vielä 15 isää kolmen vuoden kuluttua synnytyksestä.
4	Enberg, H – Rintalusa, E. 2002. Isien kokemuksia synnytyksestä - Opinnäytetyö. Ammattikorkeakoulu Stadia.	Kuvaa, miten isät kokevat synnytystilanteen.	Kvalitatiivinen tutkimus, kyselylomakkeilla 15 isältä.
5	Liukkonen, A. 1996. Isän synnytykskoke-	Kuvaa isien kokemuksia synnytyk-	Määrällinen tutkimus, kyselylomakkeella toteu-

	mus – Pro Gradu tutkielma. Hoitotie- teen laitos. Kuopion yliopisto.	sestä.	tettu. 1677 isää mukana.
--	---	--------	--------------------------

Pelkistykset

ALKUPERÄISILMAUKSET	PELKISTYS
Liukkonen, Anja 1996. isän synnytyskokemus	
Isistä noin puolet (53%) arvioi kokeneensa synnytyksen aikana jännitystä.	Isä jännittyneessä tilassa
55 % tunsu pelkoa syntymässä olevan lapsen hyvinvoinnin puolesta.	Pelko lapsen puolesta
62 % tunsu huolta puolisonsa jaksamisesta.	Huoli puolison jaksamisesta
Noin kolmannes isistä koki vähän syyllisyyttä puolison synnytyskivuista.	Syyllisyys puolison kivuista
Lähes kaikki isät tunsivat synnytyksen aikana paljon hyvää oloa aiheuttavia tunteita.	Hyvänolontunteet
Lähes kaikki isät (99 %) kokivat henkilökunnan ammattitaitoiseksi.	Henkilökunta koettiin ammattitaitoiseksi
Isät arvioivat synnytyksessä mukanaolon isyydelle erittäin tärkeäksi.	Isyydelle tärkeä hetki
Myös suhde puolisoon syveni ja puolison tukeminen nähtiin tärkeänä.	Suhde puolisoon syveni Puolison tukeminen tärkeää
Monien isien mielestä synnytyksessä mukana ollessa isyys konkretisoitui ja isyyden merkitys kasvoi.	Isyyden merkitys kasvoi konkretisoituminen
Halua ottaa vastuu perheestä ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta.	Vastuun kantaminen perheestä yhteenkuuluvaisuuden tunne
Isyyden kokee paljon syvempänä tunteena, kun oli mukana synnytyksessä.	Isyys syventyi
Olen nyt paljon ylpeämpi äidistä ja vauvasta, koska näin koko syntymän alusta alkaen. Olen ylpeä isä ja miehuuteni kasvoi todella paljon.	Miehuuden kasvu Isyys kasvoi mukana ollessa
Yhdessä kokemisen tunne puolison kanssa oli monille	Yhteinen kokemisen tunne

isille parasta.	
Monille isille lapsen syntymähetki ja ensikontakti lapsen kanssa oli parasta synnytyksessä.	Parasta ensihetket Ensinäkeminen
Hyvin monien isien mielestä oli vaikea seurata puolisonsa synnytyskipuja. Isän oma avuttomuus ja osaamattomuus auttaa puolisoa koettiin vaikeana sekä pahanolon, pelon ja jännityksen tunteminen.	Puolison kivut tuottavat tuskaa. Avuttomuuden tunne. Jännitys.
Kun synnytys ei etene, joutuu odottamaan toimettona pitkiä aikoja.	Toimettomuus
Mukanaolo synnytyksessä auttoi ymmärtämään syntymää ja arvostamaan elämää.	Elämänarvostus ja ymmärrys kasvoi
Noin puolet isistä koki saaneensa vain vähän tai ei lainkaan tukea, kun heitä kehoitettiin pitämään huoli omasta fyysisestä hyvinvoinnista.	Ei tukea lainkaan Tuki vähäistä isälle
Mesiäislehto-Soukka, Helinä 2005. Perheenlisäys isien kokemana.	
Vaimon raskaus, synnytys ja lapsi merkitsivät kasvamista isänä ja kehittymistä miehenä.	Isäksi kasvua Miehenä kehittymistä
Synnytys koettiin ainutkertaisena, ikimuistoisena ja unohtumattomana.	Ainutkertainen kokemus Unohtumaton kokemus
Miehet halusivat kokea itsensä tarpeellisiksi synnytyksessä ja auttaa vaimoa mahdollisuuksien mukaan.	Halu tuntea itsensä tarpeelliseksi Halu auttaa puolisoa
Synnytyksessä mukanaolon merkityksellisin hetki oli, kun miehet näkivät oman lapsensa välittömästi syntymän jälkeen nostettuna äidin vatsan päälle.	Merkillisin hetki oman lapsen ensikosketus ja ensinäkemä
Miehet herkistyivät ja liikuttuivat kyyneliin.	Liikutus, herkistyminen
Synnytys merkitsi isille ainutlaatuista yhdessäolon kokemusta vaimon kanssa.	Yhdessäolon kokemus
Isät eivät tienneet, mitä voivat tehdä vaimonsa avuksi synnytyksessä.	Avuttomuuden tunne
Analyysin perusteella isät kokivat epävarmuutta ja turhautuneisuutta eivätkä kyenneet esimerkiksi kokemaan vaimon kipua ja tuskaa avautumisvaiheen aika-	Epävarmuuden tunne Turhautuneisuutta puolison kivuista

na.	
Hänelle tuli paha olo kun toiseen sattui.	Paha olo puolison kivuista
Hän koki itsensä avuttomaksi, koska ei osannut tehdä mitään, vaikka vaimo huusi vierellä.	Avuttomuuden tunne
Syntymän hetkellä hän koki liikituksen tunteen. Kun lapsi nostettiin äidin mahan päälle ja hän kosketti lasta ensikertaa, hänelle tuli kyyneleet silmiin.	Liikutus, herkistyminen
Isä koki syntymähetken sähköiskun kaltaisena tuntemuksena. Se kulki vartalon läpi, hänelle tuli hiki. Hän itki.	Fyysisiä positiivisia tuntemuksia Herkistyminen.
Synnytys on jokaiselle miehelle mahtava asia. Hän koki vauvan syntymän järisyttävänä.	Järisyttävä hetki
Synnytyspäivästä muodostui ikimuistoinen.	Ikimuistoinen hetki
Hän koki sairaalan henkilökunnan turvalliseksi.	Ammattitaitoisen henkilökunnan läsnäolo tuo turvallisuutta
Lapsen näkeminen oli hänelle unohtumaton kokemus.	Lapsen ensinäkeminen unohtumaton kokemus
Vallimies-Patomäki, Marjukka 1998. Synnytys naisen ja miehen kokemana.	
Miehillä oli eniten lapsen terveyteen ja vointiin liittyviä voimakkaita tunteita.	Huoli lapsen terveydestä
He pelkäsivät myös puolison kipua, jaksamista, suoriutumista ja synnytysvaurioita.	Huoli puolison voinnista
Miehet kokivat, että kättilön läsnäolo ja neuvot lisäsivät eniten turvallisuuden tunnetta synnytyksen aikana.	Ammattitaitoisen henkilökunnan läsnäolo luo turvallisuutta
Parhaana he kokivat lapsen ja puolison terveyden, lapsen syntymähetken, puolison tukena olemisen, synnytykseen ja lapsen hoitoon osallistumisen, yhdessäolon heti syntymän jälkeen.	Parasta yhdessäolo Osallistuminen
Monet pitivät parhaana asiana sitä, että saivat olla mukana kaikessa, miehen huomioon ottamista, omien kokemusten kasvamista.	Mukana olo Mieheksi kasvamisen
Miehet kuvasivat kokemustaan varsin koskettavasti: ”uuden elämän ihme”, ”elämän kohokohta”, ”läheisyys	Koskettava elämän kohokohta

lapsen kanssa”.	
He toivoivat, että tietoa annettaisiin suoraan miehelle, miestä neuvottaisiin, miten hän voi olla avuksi synnytyksessä.	Avuttomuuden tunne isällä
Miehistä 57 % koki synnytyksen erittäin myönteisenä.	Erittäin myönteinen kokemus
Osa koki myös laitteiden tuovan turvallisuuden tunteita.	laitteet toivat turvaa
Kaila-Behm, Arja 1997. Miehestä esikoisen isäksi.	
Isät kertoivat synnytyksestä, että he eivät pystyneet auttamaan puolisoa konkreettisesti ja siksi kokivat avuttomuutta.	Avuttomuuden tunne
Myös puolison käytös saattoi yllättää isän. Isät yllättyivät puolison voimakkaasta huutamisesta, kirjoilusta, hermostuneisuudesta tai puolison puhumattomuudesta ja väsähtämisestä.	Puolison erilainen käytös yllätti
Synnytys saattoi olla isälle niin uusi, outo ja mahdollisesti vaikea kokemus, ettei hänellä ollut keinoja toimia.	Avuttomuuden tunne uudessa tilanteessa
Lapsen syntymän yhteydessä isä pystyi luomaan oman konkreettisen suhteen esikoiseen.	Konkreettisen suhteen luominen lapseen heti
Synnytyksessä mies pohtii sitä, miten kauan synnytys kestää, miten synnytys etenee ja syntyykö terve lapsi.	Odottaminen Tiedottomuus tulevasta
Isä saattoi kertoa, ettei ollut muistanut syödä tai malttanut nukkua.	Jännittävä tilanne
Synnytyksessä mukanaolo oli useille isille tähänastisen elämän kohokohta, vaikka isä saattoi kokea synnytyksessä mukanaolon vaikeaksi.	Elämän kohokohta
Synnytyksessä mukanaolo oli usein erilaista, kuin isä oli odotusaikana pystynyt kuvittelemaan.	Erilaiset ennakko odotukset, uusi tilanne.
Enberg, Hanna 2002. Isien kokemuksia synnytyksestä.	
Suurinosa isistä koki olevansa jännittynyt synnytyksen aikana.	jännittyneisyys
Positiivisina tunteina koettiin mielihyvää, liikutusta ja	Positiivisia tunteita

onnellisuutta.	Liikutus
"Toisaalta pelotti, toisaalta oli onnesta sekaisin."	Pelon ja onnensekaiset tunteet yhdessä
"Valtava tunteiden myllerrys. Mielihyvää, liikutusta, hellyyttä, helpotusta.	Tunteiden myllerrystä. Positiivista ja negatiivista.
Isät kokivat, että heille on synnytyksen aikana omia tehtäviään.	Tarpeellisuuden tunne
Isät kokivat olevansa tärkeitä synnytyksessä, varsinkin äidin tukijana ja kannustajana.	Tarpeellisuuden tunne
Isä voi kokea synnytyksen olevan tarpeellinen kokemus hänelle itselleen kasvattavana kokemuksena.	Kasvattava kokemus
"Kätilö antoi ohjeita oikein mukavasti"	Henkilökunnan turva
"Molemmat kätilöt olivat ystävällisiä, miellyttäviä,...heidän rauhallinen käytöksensä rauhoitti myös minua."	Henkilökunnan läsnäolo ja olemus tuo turvaa
"Se oli maailman ihanin kokemus!"	Positiivinen tunne

Alakategoriat

PELKISTYKSET	ALAKATEGORIAT
Isä jännittyneessä tilassa	jännittyneisyys
Pelko lapsen puolesta	pelkoa
Huoli puolison jaksamisesta	huoli puolisosta
Syällisyys puolison kivuista	syällisyys
Puolison kivut tuottavat tuskaa. Avuttomuuden tunne. Jännitys.	Syällisyys Avuttomuus
Paha olo puolison kivuista	Huoli puolisosta
Ei tukea lainkaan tai tuki vähäistä isälle	Avuttomuus
Toimettomuus	Avuttomuus
Halu tuntea itsensä tarpeelliseksi	Avuttomuus
Avuttomuuden tunne	Avuttomuus
Epävarmuutta ja turhautuneisuutta puolison kivuista	Avuttomuus
Avuttomuuden tunne	Avuttomuus
Huoli lapsen terveydestä	Pelkoa
Huoli puolison voinnista	Huoli puolisosta
Avuttomuuden tunne isällä	Avuttomuus
Avuttomuuden tunne	Avuttomuus
Puolison erilainen käytös yllätti	Pelkoa
Avuttomuuden tunne uudessa tilanteessa	Avuttomuus
Odottaminen, tiedottomuus tulevasta	Jännittyneisyys
Jännittävä tilanne	Jännittyneisyys
Erilaiset ennako odotukset, uusi tilanne.	Jännittyneisyys
jännittyneisyys	Jännittyneisyys
Maailman ihanin kokemus	Ihanin kokemus
Hyvänolontunteet	Hyvä olo
Ainutkertainen, unohtumaton kokemus	ainutkertainen kokemus
Fyysisiä positiivisia tuntemuksia, herkistyminen.	fyysiset positiiviset tunteet
Järisyttävä hetki	järisyttävää

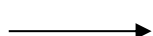
Ikimuistoinen hetki	ikimuistoista
Koskettava elämän kohokohta	Koskettavaa
Erittäin myönteinen kokemus	Myönteinen kokemus
Elämän kohokohta	Kohokohta
Positiivisia tunteita, liikutus.	Positiiviset tunteet
Pelon ja onnensekaiset tunteet yhdessä	onnea
Tunteiden myllerrystä. Positiivista ja negatiivista.	Positiiviset tunteet
Tarpeellisuuden tunne	Tarpeellisuus
Tarpeellisuuden tunne	Tarpeellisuus
Liikutus, herkistyminen	Liikutus
Parasta ensihetket, ensinäkeminen	Ensihetkien kokemus
Merkillisin hetki oman lapsen ensikosketus ja ensinäkemä	Ensihetkien kokemus
Lapsen ensinäkeminen unohtumaton kokemus	Ensihetkine kokemus
Konkreettisen suhteen luominen lapseen heti	Ensihetkien kokemus
laitteet toivat turvaa	Henkilökunnan turva
Henkilökunta koettiin ammattitaitoiseksi	Ammattitaitoisuus
Ammattitaitoisen henkilökunnan läsnäolo	Ammattitaitoisen henkilökunnan läsnäolo
Ammattitaitoisen henkilökunnan läsnäolo luo turvallisuutta	Henkilökunnan turva
Henkilökunnan turva	Henkilökunnan turva
Henkilökunnan läsnäolo ja olemus tuo turvaa	Henkilökunnan turva
Suhde puolisoon syveni. Puolison tukeminen tärkeää	suhdetta syventävä kokemus
Vastuun kantaminen, yhteenkuuluvaisuus	yhteenkuuluvaisuuden tunne
Yhteinen kokemus	yhteinen kokemus
Elämänarvostus ja ymmärrys kasvoivat	Suhdetta kasvattava kokemus
Yhdessäolon kokemus	yhdessäolo
Parasta yhdessäolo, osallistuminen	osallistuminen, yhdessäolo
Isyys syventyi	Isyyden syventyminen
Miehuus ja isyys kasvoivat mukana ollessa	Isyyden vahvistuminen, miehuuden kasvu

Isyyden merkitys kasvoi, konkretisoituminen	Isyyden kasvaminen
Isyys syventyi	Isyyden vahvistuminen
Miehuus ja isyys kasvoivat mukana ollessa	Isyyteen kasvua Miehenä kehittyminen
Isyyden merkitys kasvoi, konkretisoituminen	Isyyden vahvistuminen Miehisyyden kasvaminen
Isyys syventyi	Isyyden vahvistuminen, miehistyminen

Yläkategoriat

Alakategoriat

ilo, liikutus, odotus
tarpeellisuuden tunne
Ensihetkien kokemus
Liikutus

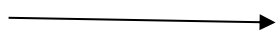

Positiiviset tunteet

Tunteet

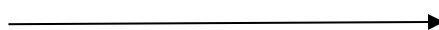
Jännittyneisyys
Avuttomuus
Syyllisyys
Pelko
Huoli

Negatiiviset tunteet

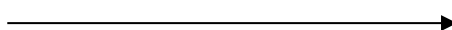

Henkilökunnan läsnäolo
Henkilökunnan ammattitaito

Henkilökunnan turva

Suhdetta kasvattava hetki
Perhettä yhdistävä kokemus

Yhteinen kokemus

Isyyteen kasvaminen
Miehisyyden vahvistuminen

Isyys